OSTFFYASSZONYFA KASTÉLYAI.

Településünk sajátossága, hogy kistelepülésként is több kastélynak és kúriának ad otthont. Ezen épületek többsége magántulajdonban van, és felújításra várnak. Ennek ellenére, építészeti sajátosságaik miatt érdemes bemutatni őket.

Ostffy kastély.

Az épület története még az 1680 - as évek elejére teendő, hiszen Ostffyasszonyfa második várának megépítésével parhuzamosan (1456 tájékán) a jelenlegi kastély helyén már épület állt. sajnos a várral együtt ez is elpusztult. Ennek helyére építették fel a ma is meglévő kastélyt , a 18. század derekán. Az épület átvizsgálása után úgy ítélhető meg, hogy helytálló lehet az 1750 körüli építési idő, az 1840 - es év pedig a bővítés, átépítés ideje lehetett. Ezt az is alátámasztja, hogy több környékbeli kúriát, melyet az 1770 -es években építettek, az 1800 - as években bővítették.

A történelem során több funkciója is volt, jelen pillanatban önkormányzati tulajdonban van.
Itt található a Polgármesteri Hivatal, valamint a mezőgazdasági szövetkezetből létrejött Kft központja is.

fotó: Bóka

Niczky kastély.

A kastély építésének idejét a XIX. század hatvanas éveire tesszük. Építtetője egy bécsi állatkereskedő volt, majd a XX.század elején vásárolta meg gróf Niczky Ferenc, aki az I. világháborúban hősi halált halt (Tarnow 1914. november 9 -én). A kastély építésekor nemesi kúriának épült szalagszerű telkek közé beékelődve. Eredetileg téglalap alaprajzú volt, majd Niczky Ferenc tulajdonlása idején bővítették oldalszárnyakkal, melyeknek toronyszerű manzárd tetőt építettek. A kastély zömében barokk hatást kelt. Nagy kár, hogy a főhomlokzata nem az utcafrontra néz, hiszen szépsége és egyedisége ezt megérdemelné. A bővítéssel az épület törttengelyessé vált, amely egyáltalán nem zavarja szépségét. A lábazati párkány diszkrét, míg a diszítőpárkány hangsúlyos. Az ablakok egyenes záródásúak, keretezettek és zárókővel ellátottak, felettük a szemöldökpárkányok konzolokra támaszkodnak és váltakozva timpanonos és köríves záródásúak, hasonlóan a bejárati ajtókhoz.

Az északi homlokzat falsíkját egy nagyméretű üveges veranda töri meg. Az oldalszárny toronyfejezetű falsíkja egy ablakját ajtóvá képezték ki, eléje egy üveges belépőt építettek, felvezető lépcsővel és vaskorláttal. Ezt a déli oldalon nem tették, így építészeti szépsége impozáns. A kastély fogadó és lakóterei kényelmet és nyugodtságot árasztanak. Ugyanezt elmondhatjuk a kastélyt körülvevő parkról is.

A felújított épületről - mely magántulajdonban van - bátran elmondhatjuk, hogy környezetével együtt településünk egyik éke.

Károlyi - kastély

Építési idejét a XIX. század hetvenes éveire tesszük. Építészeti stílusa reneszánsz, barokk elemekkel díszített. Az épület téglalap alaprajzát enyhe kiülésű sarok illetve oldalrizalitok törik meg. A szabadon álló kastély felújítás alatt áll,ennek ellenére a homlokzatok díszítése, egyedisége impozáns látványt nyújt. A falsíkokat a lábazati osztó - és fejezeti párkány tagolja. A zárópárkány fölé, az épületen körbefutó oromfal mögé került a tetőzet, melyben a felújítás során manzard tetőt építettek. A lábazati párkányra mintegy ráülnek a rizalitok stilizált kompozit oszlopai és köztük a félköríves záródású - mintás zárókövel ellátott - ikerablakok. Az ablakok felett a gazdagon díszített félköríves vakárkádok felett vízszintes szemöldök kiképzés van.

A kastély középfolyosós rendszerű, mely végighúzódik az egész épületen. Főbejárata a keleti oldalon van.

A kastélyt Péteri Takáts Lajos (1814-1891) Vas vármegye főispánja építtette. Mivel utód nélkül halt el, testvérének fia Péteri Takáts Dénes (1839-1902) Soproni Törvényszéki Bírósági elnök birtokába került. Károlyi kastélynak nevezik az épületet, mert Péteri Takáts Dénes leányát, Valériát (1873-1940) vette feleségül Károlyi Endre (1860-1942), és gyermekei voltak a kastély utolsó tulajdonos lakói.

Jelenleg az épület magántulajdonban van, igényesen felújított állapotában.

Ostffy-Weöres - kastély

A mai kastély két fázisban épült: földszinti részét a Weöres család a 19. század első felében építtette klasszicista stílusban. A família ezt -a hagyomány szerint- az 1850-es évek közepén bővítette egy emelettel, ekkor csatolták hozzá a T-alakban hátranyúló lépcsőházat, és ekkor kapta romantikus és historizáló (eklektikus) stílusú díszítőelemeit a rezidencia.

A kastélyt 1916-ban Weöres Istvántól Ostffy Lajos Sopron- és Vas vármegyei főispán vásárolta meg, aki 1919. február 9-én átengedte a község számára, evangélikus lelkészlakás, orvoslakás és körzeti orvosi rendelő céljára. Az 1945-ös államosítást követően ÁFÉSZ vegyes- és italbolt működött falai között. A rendszerváltást követően magántulajdonba került a kastély, jelenleg üresen áll, állapota egyre romlik.

A szabadon álló egyemeletes épület háromtengelyes középrizalitja és a főhomlokzata az utcai frontra néz. Az épület az idők folyamán több funkciót látott el, így a középrizalit középső ablakát ajtóvá alakították át, eléje vaskorlátos lépcsőt építettek. ezzel a földszint elvesztette eredeti szépségét. Az emeleti ablakok félköríves záródásuak és figurélis zárókővel ellátottak. Az emeleti ablakokat ion oszlopokra emlékeztető lizénák választják el egymástól. Az ablakok szemöldökpárkánya egyben zárófejezete is a lizéniáknak és a lpja a fogsormintás vízszintes díszítő sávnak, amely felett női fejet levélminták öveznek.

A rizalit zárópárkánya a tetőzet fölé emelkedik, melyet indás konzolok díszítenek. Alatta a padlástér magasságában táblás fűzérdíszek és rozetták vannak. Az emeleti ablakok köténydíszei férfifejet fognak körül indás díszítéssel. Az épület ablaki tört sávosan díszítettek.

A kastély keleti oldalán elhelyezett rizalitban képezték ki a lépcsőházat. Alsó és felső fogadó helyiségeket többszörösen átépítették, úgyszintén a lakószobákat is. A földszinti helyiségek boltívesek, az emeletiek síkmennyezetüek.

A kastély hosszabb külföldi magántulajdonban után 2016-ban került magyar tulajdonba, akinek reménykeltő tervei vannak a felújítást követő hasznosításra. *(B. I. 2017.)*

Ajkay kúria

A kúria téglalap alaprajzú. Klasszicista stílusú, építészeti elemeket hordoz. Utcai főhomlokzata a legdíszesebb, lábazati párkánya szerény. A felette lévő díszítőpárkány – melyre az ablakok ülnek könyöklőpárkányukkal – hangsúlyos. A lábazattal és fejezettel tagolt lizénák között vannak a könyöklős, egyenes záródású ablakok, melyeknek egyenes szemöldökpárkánya alatt zárókő van.

A főhomlokzat síkját csak egy nagyon diszkrét rizalitnak alig nevezhető – előreugró rész töri meg, a sarkain a négy lizénával, melynek három ablakából a középső timpanonos oromzatú. Eredetileg e mögött volt a fogadóterem. Az épület záró párkánya többszörösen vízszintesen sávozott. A kúria főbejárata a déli oldalon van, előtte fából készült veranda, melyre lépcsők vezetnek fel. A nyugati oldalon lehet kijutnia kúria parkjába.

Építési ideje a XIX. Század közepére tehető, tulajdonosa dr. Ajkay Zoltán ny. tábornok volt, elnevezése innét ered.

(Ajkay Zoltán (Pápa, 1874. február 10. – Ostffyasszonyfa, 1957) honvéd tábornok, orvos.
1897-ben a budapesti egyetemen szerzett általános orvosi oklevelet. Belklinikai és magán-orvosi gyakorlatot folytatott, 1899-ben honvédorvosként tényleges tiszti állományba került. Kassán, Budapesten és Gyulán szolgált, 1915-ben törzsorvossá nevezték ki. 1930-ig a fővárosi 2. sz. honvédkórház igazgatója, majd a honvéd orvosi tisztikar főnöke.) *(B. I. 2017.)*

(Szerkesztette: G. J.)